

ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΓΟΝΕΑ-ΚΗΔΕΜΟΝΑ

Όνομα:

Επώνυμο:.....

Ημερομηνία: 31/3/2023

ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΜΑΘΗΤΗ/ΜΑΘΗΤΡΙΑΣ

Όνομα:

Επώνυμο:.....

Τάξη:

δηλώνω πως έχω ενημερωθεί σχετικά

και επιτρέπω στο παιδί μου να συμμετέχει στην ημερήσια εκδρομή που θα πραγματοποιηθεί στη Βεργίνα (βασιλικοί τάφοι), Νάουσα (πάρκο Αγίου Νικολάου) και Έδεσσα (καταρράκτες), την Παρασκευή 2 Ιουνίου, με λεωφορείο.

Ώρα αναχώρησης : 07.00 π.μ. Ώρα επιστροφής : 21.00

Ποσό συμμετοχής: 10€ κατ' άτομο.

Δύο αδέρφια: 8€ κατ' άτομο. Τρία ή περισσότερα αδέρφια: 7€ κατ' άτομο

Ο ΔΗΛΩΝ

Η ΔΗΛΟΥΣΑ

(υπογραφή)

(υπογραφή)

ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΓΟΝΕΑ-ΚΗΔΕΜΟΝΑ

Όνομα:

Επώνυμο:.....

Ημερομηνία: 31/3/2023

δηλώνω πως έχω ενημερωθεί σχετικά

και επιθυμώ να συμμετέχω στην εκπαιδευτική εκδρομή του σχολείου που θα πραγματοποιηθεί στη Βεργίνα (βασιλικοί τάφοι), Νάουσα (πάρκο Αγίου Νικολάου) και Έδεσσα (καταρράκτες), την Παρασκευή 2 Ιουνίου, με λεωφορείο.

Ώρα αναχώρησης : 07.00 π.μ. Ώρα επιστροφής : 21.00

Ποσό συμμετοχής: 10€ κατ' άτομο.

Ο ΔΗΛΩΝ

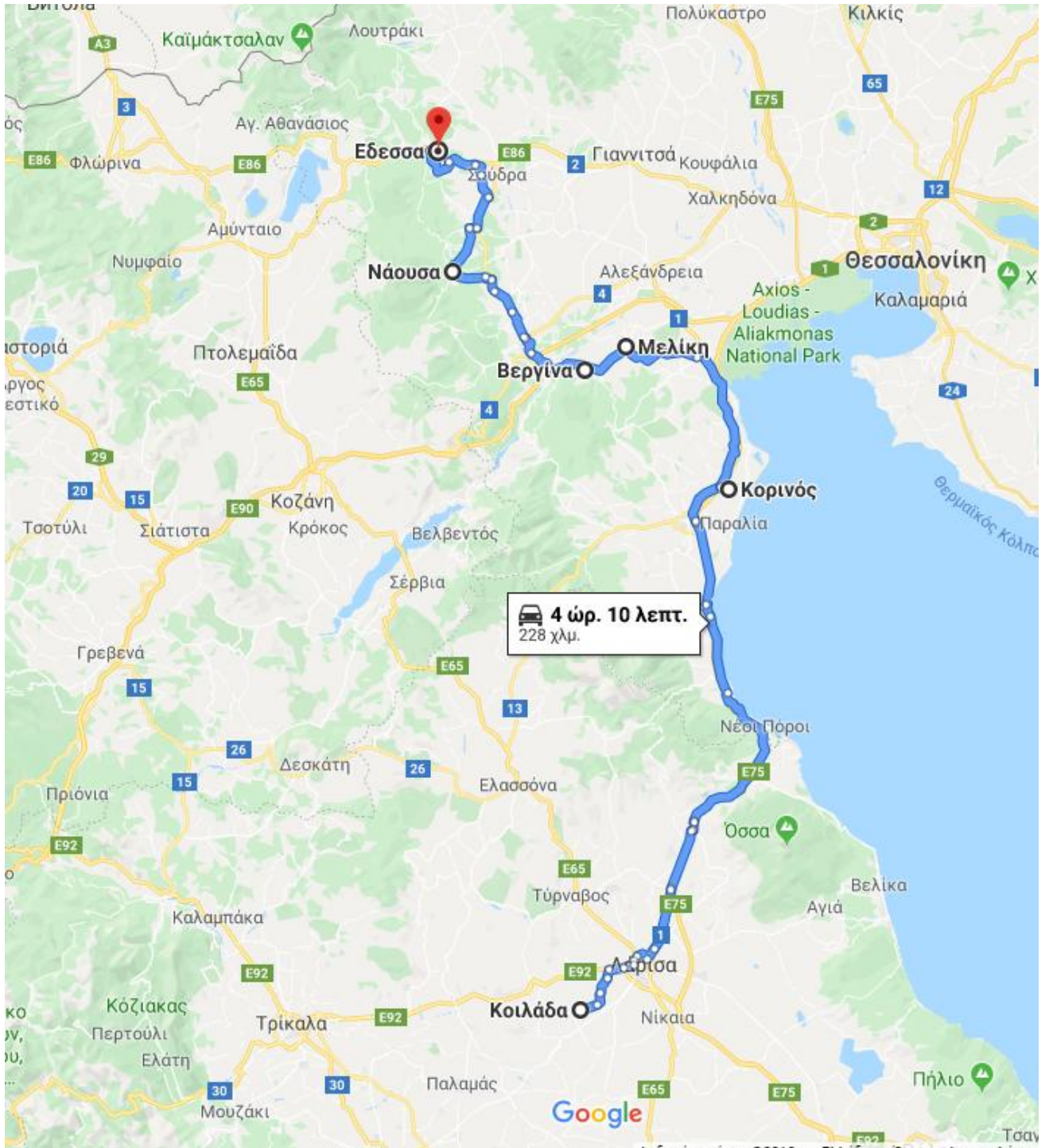
Η ΔΗΛΟΥΣΑ

(υπογραφή)

(υπογραφή)

Τα παραπάνω ποσά συμμετοχής στην εκπαιδευτική εκδρομή του σχολείου, έχουν υπολογισθεί λαμβάνοντας υπόψη πως θα συγκεντρωθούν τουλάχιστον 100 άτομα που θα συμμετέχουν στην εκδρομή (γονείς, μαθητές, δάσκαλοι) και θα χρειασθούν 2 λεωφορεία των 50 θέσεων. Διαφορετικά, αν δηλωθεί μικρότερος αριθμός ατόμων, προανατολιζόμαστε στη λύση να κλείσουμε 1 δώροφο λεωφορείο 75 θέσεων, οπότε και το ποσό συμμετοχής κατ' άτομο θα είναι περίπου 12€. Μέχρι τις αρχές της επόμενης εβδομάδας παρακαλούμε να δηλώσετε υπεύθυνα αν επιθυμείτε να συμμετέχουν μόνο τα παιδιά σας ή όχι, αν επιθυμείτε να συμμετέχουν τα παιδιά σας κι εσείς προκειμένου να οργανωθεί και να προγραμματισθεί η συγκεκριμένη εκδρομή πριν το Πάσχα διότι είναι πολύ δύσκολο να βρεθούν λεωφορεία για τη συγκεκριμένη ημερομηνία που θέλουμε να πραγματοποιήσουμε την εκδρομή μας.

Οδοιπορικό στην κεντρική Μακεδονία

Βεργίνα (Βασιλικοί Τάφοι) / Νάουσα (Πάρκο Αγίου Νικολάου) / Έδεσσα (Καταρράκτες)

Δίον

Στους βόρειους πρόποδες του Ολύμπου, στη στενή διάβαση από τη Μακεδονία στη Θεσσαλία, δεσπόζει το Δίον. Άλλοτε σε απόσταση μόλις 7 σταδίων από τις ακτές, το Δίον υπήρξε η ιερή πόλη των Μακεδόνων. Έφτασε σε μεγάλη ακμή τους ελληνοιστικούς χρόνους αλλά και στα ρωμαϊκά χρόνια.

Πιθανόν να παίχτηκαν εδώ οι τραγωδίες του Ευριπίδη, «Αρχέλαος» και «Βάκχες», τις οποίες συνέθεσε στα τελευταία χρόνια της ζωής του στη μακεδονική αυλή. Οι Φίλιππος και Αλέξανδρος πανηγύριζαν τις νίκες τους στο Δίον με μεγαλοπρεπείς θυσίες στο Δία και στις Μούσες. Στο Δίον γιόρτασε ο Φίλιππος Β' την άλωση και καταστροφή της Ολύμπου, και ο Μέγας Αλέξανδρος επικαλέστηκε τη βοήθεια του ύψιστου των θεών, πραγματοποιώντας την πανηγυρική ετοιμασία της εκστρατείας του στην Ασία.

Ο αρχαιολογικός χώρος της Βεργίνας

Στη νότια άκρη του μακεδονικού κάμπου, βρίσκονται οι Αιγές (σύγχρονη Βεργίνα, η πρώτη πρωτεύουσα του αρχαίου Μακεδονικού κράτους. Εδώ βρισκόταν το ανάκτορο και το αρχαίο θέατρο. Γνωστός στους αρχαιολόγους ήδη από τον 19ο αιώνα, ο αρχαιολογικός χώρος της Βεργίνας έγινε παγκόσμια γνωστός μόνο μετά τα εντυπωσιακά αποτελέσματα της ανασκαφής στη Μεγάλη Τούμπα, υπό τη διεύθυνση του καθηγητή Μανώλη Ανδρόνικου.

ΙΣΤΟΡΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ: Στη Μακεδονία υπήρχαν κατά την αρχαιότητα πολλές σημαντικές και ισχυρές πόλεις, όπως η Πέλλα, οι Αιγές, το Δίον, η Αιανή, η Αμφίπολη, η Θέρμη κ.ά. Οι πιο σπουδαίες από αυτές ήταν οι Αιγές και η Πέλλα, οι δύο πόλεις όπου είχαν την έδρα τους οι Μακεδόνες βασιλείς. Οι Αιγές ήταν η πρώτη πόλη που ίδρυσαν οι Μακεδόνες με το βασιλιά Περδίκκα Α', στα μέσα του 7ου αιώνα π.Χ.

Η εποχή όμως της μεγάλης ακμής και του πλούτου της πόλης ήταν τα αρχαϊκά (7ος-6ος αιώνες π.Χ.) και τα κλασικά χρόνια (5ος-4ος αιώνες π.Χ.), οπότε αποτελούσε το πιο σημαντικό αστικό κέντρο της περιοχής, έδρα των Μακεδόνων βασιλέων, πρωτεύουσα ενός από τα πιο ισχυρά κράτη της περιοχής. Οι Αιγές, η έδρα των βασιλέων την εποχή αυτή, είναι πραγματικά η πρώτη πόλη της Μακεδονίας, αφού εδώ χτυπά η καρδιά της εξουσίας, και η ζωή αγγίζει πρωτοφανή επίπεδα πολυτέλειας. Για τις ανάγκες του στρατού, για το ανάκτορο και τα νοικοκυριά των εκλεκτών, για τις κυρίες της αυλής οι ντόπιοι μεταλλουργοί και χρυσοχόοι παράγουν όπλα, πολύτιμα μέταλλα σκεύη και κοσμήματα που συχνά είναι μικρά κομψοτεχνήματα, ενώ έμποροι και προϊόντα φτάνουν απ' όλες τις γωνίες του κόσμου.

Στα χρόνια του Φίλιππου Β' (359-336 π.Χ.) η παλιά πρωτεύουσα γνωρίζει και πάλι μεγάλη ακμή που ανιχνεύεται παντού και συνοδεύεται από έντονη οικοδομική δραστηριότητα, που συνεχίζεται και ολοκληρώνεται πριν από το τέλος του αιώνα. Το καλοκαίρι του 336 π.Χ., ο Φίλιππος γιορτάζει τους γάμους της κόρης του Κλεοπάτρας. Άοπλος, λευκοντυμένος, μ' ένα στεφάνι στο κεφάλι εισέρχεται στο θέατρο των Αιγών, όπου δολοφονείται. Χτυπημένος από μαχαίρι πέφτει νεκρός μπροστά στα μάτια των θεατών βάζοντας με το αίμα του το χρώμα της ορχήστρας. Μάρτυρας στη σκηνή και τιμωρός του δολοφόνου και των συνεργατών του, ήταν ο γιος του και διάδοχος του μακεδονικού θρόνου, ο νεαρός Αλέξανδρος. Ο στρατός, από την επόμενη κιόλας στιγμή, ανακηρύσσει τον εικοσάχρονο Αλέξανδρο βασιλιά της Μακεδονίας και από εδώ ξεκινάει την πορεία του που άλλαξε την ιστορία και τον οδήγησε στο θρόνο.

Μετά το θάνατο του Μ. Αλεξάνδρου το 323 π.Χ., οι Αιγές σιγά-σιγά παρακμάζουν. Στην εποχή των Διαδόχων, το ενδιαφέρον μετατοπίζεται και η Πέλλα είναι πια το αδιαφιλονίκητο κέντρο. Αλλά το παλάτι, κέντρο και σύμβολο κάποτε της εξουσίας των Μακεδόνων βασιλέων

και το γειτονικό του θέατρο θα απομείνουν ερείπια για πάντα. Στην υποταγμένη από τους Ρωμαίους Μακεδονία, η παλιά πρωτεύουσα μαράζωσε.

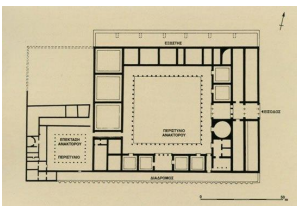
ΟΙ ΣΥΓΧΡΟΝΕΣ ΑΝΑΣΚΑΦΕΣ: Η πρώτη ανασκαφική προσπάθεια στο μεγάλο αρχαιολογικό χώρο της περιοχής έγινε το 1861 με τον Γάλλο αρχαιολόγο Λέον Heuzey, ο οποίος εντόπισε για πρώτη φορά, το 1856, τον αρχαιολογικό χώρο, χωρίς όμως να τον συσχετίσει με τις αρχαίες Αιγές. Το 1937, μετά την απελευθέρωση της Μακεδονίας, το Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης αποφάσισε, με πρόταση του τότε καθηγητή Αρχαιολογίας Κ. Ρωμαίου, να αναλάβει τη συνέχιση της ανασκαφικής έρευνας στη Βεργίνα, που σταμάτησε όμως και πάλι το 1940. Ο Ρωμαίος θα επανέλθει στο Ανάκτορο το 1954 και θα συνεχίσει τις ανασκαφικές του έρευνες ως το 1956. Από το 1972 την ανασκαφική έρευνα αναλαμβάνει ο καθηγητής Μανώλης Ανδρόνικος που στη δεκαετία του '50 και '60 ανασκάψε το νεκροταφείο των τύμβων. Οι ανασκαφές κορυφώθηκαν με την έρευνα της Μεγάλης Τούμπας από τον Μανώλη Ανδρόνικο, που έφερε στο φως τους βασιλικούς τάφους (1976-1980), ανάμεσα στους οποίους σημαντικότερος ήταν ο ασύλητος τάφος του Φιλίππου Β' (359-336 π.Χ.) και του εγγονού του Αλέξανδρου Δ', μία ανακάλυψη που θεωρήθηκε ως ένα από τα πιο σημαντικά αρχαιολογικά γεγονότα του αιώνα μας.

ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ: Το κέντρο των Αιγών με το ανάκτορο και τα τεμένη καταλαμβάνει μια έκταση περίπου 800 στρ. Δεν υπήρχε ορθολογικά οργανωμένο πολεοδομικό σύστημα με κανονικά οικοδομικά τετράγωνα και κάθετους οδικούς άξονες.

Στο δυτικό τμήμα, σε ψηλό, περίοπτο σημείο ήταν χτισμένο το ανάκτορο, ορατό από παντού. Δίπλα του, στην πλαγιά βρίσκονταν το θέατρο και τα πιο σημαντικά τεμένη, μαζί με τα υπόλοιπα δημόσια κτίρια της πόλης.

Ανάμεσα στα ανασκαμμένα τμήματα της νεκρόπολης ξεχωρίζουν οι τρεις βασιλικές ταφικές συστάδες, η συστάδα του Φιλίππου Β', στα δυτικά (Μουσείο βασιλικών τάφων των Αιγών), η συστάδα του Δημαρχείου, στα νότια και η συστάδα των βασιλισσών, με τον τάφο της Ευρυδίκης και τον ιωνικό τάφο, τον λεγόμενο «τάφο του Ρωμαίου», από το όνομα του ανασκαφέα, δίπλα στη ΒΔ πύλη της πόλης. Αξιοσημείωτη είναι επίσης η ταφική συστάδα Heuzey-Μπέλλα στα ανατολικά, όπου αποκαλύφθηκαν 4 μνημειακοί μακεδονικοί και 3 κιβωτιόσχημοι τάφοι της ελληνιστικής εποχής.

ΤΟ ΑΝΑΚΤΟΡΟ ΤΩΝ ΑΙΓΩΝ

Στους πρόποδες του λόφου της ακρόπολης, που δεσπόζει στο χώρο και σημαδεύεται από μια αιωνόβια βελανιδιά, σώζονται τα εντυπωσιακά ερείπια του ανακτόρου. Μορφολογικά, επαναλαμβάνει σε μεγάλη κλίμακα την κάτοψη της αρχαιοελληνικής οικίας, με εσωτερική περίστυλη αυλή και δωμάτια γύρω της. Το ανάκτορο είχε μήκος 78 μ. και ύψος 13,60 μ. και απλωνόταν σε έκταση 15 στρ. περίπου. Θα πρέπει να είχε ολοκληρωθεί πριν το 336 π.Χ., όταν ο βασιλιάς με πρόφαση τους γάμους της κόρης του Κλεοπάτρας με το βασιλιά των Μολοσσών της Ηπείρου Αλέξανδρο γιόρτασε εδώ την παντοδυναμία του.

Η ΕΙΣΟΔΟΣ: Η πρόσβαση στο Ανάκτορο γινόταν από την ανατολική πλευρά, όπου υψωνόταν ένα πραγματικά μοναδικό μνημειακό πρόπυλο, στο κέντρο μιας εντυπωσιακής δωρικής κιονοστοιχίας. Σώζονται ακόμα στη θέση τους τα μαρμάρινα κατώφλια της τριπλής αυτής βασιλικής εισόδου, ενώ τα λίθινα αρχιτεκτονικά μέλη, που μιμούνται παραθυρόφυλλα και τα χαριτωμένα ιωνικά κιονόκρανα, που βρέθηκαν πεσμένα εδώ, θα πρέπει να προέρχονται από την πρόσοψη του ορόφου.

Η ΑΥΛΗ: Περνώντας το πρόπυλο φτάνει κανείς στην αυλή που παραδοσιακά αποτελούσε το κέντρο, γύρω από το οποίο αρθρώνονταν οι χώροι και οι λειτουργίες κάθε σπιτιού. Όπως η πρόσοψη έτσι και η αυλή, που είναι τετράγωνη, σε ένα τεράστιο περιστύλιο, που σε κάθε

πλευρά του υπάρχουν 16 λίθινοι δωρικοί κίονες που επιστέφονται από τη χαρακτηριστική δωρική ζωφόρο.

Η ΘΟΛΟΣ: Στην ανατολική πτέρυγα των ανακτόρων, μετά την είσοδο, υπήρχε μια μεγάλη κυκλική, εγγεγραμμένη σε τετράγωνο, αίθουσα, που ο Πλάτωνας ονομάζει Θόλο.

Ο «ΟΙΚΟΣ»: Στη νότια πτέρυγα του ανακτόρου ήταν ο καθεαυτό οίκος του ανακτόρου με αίθουσες συμποσίων με ψηφιδωτά δάπεδα. Ξεχωρίζει το επιβλητικό σύνολο 5 συνεχόμενων χώρων. Από αυτούς, οι 3 σχηματίζουν κλειστό σύνολο, όπου το κεντρικό δωμάτιο οδηγεί στους δύο ανδρώνες, χώρους κατάλληλους για συμπόσια. Το δωμάτιο αυτό δίνει και την εντύπωση προθαλάμου, καθώς ανοίγεται προς την αυλή μ' ένα ιδιαίτερα μνημειακό πολύθυρο με 3 ιωνικούς αμφικίονες. Τα δωμάτια του «οίκου» κοσμούσαν εξάισια ψηφιδωτά, ιδιαίτερα εντυπωσιακά, με συνολική έκταση δύο στρεμμάτων.

ΟΙ ΑΝΔΡΩΝΕΣ ΤΟΥ ΑΝΑΚΤΟΡΟΥ: Το μεγαλύτερο τμήμα της δυτικής πτέρυγας του ανακτόρου καταλαμβάνουν 3 ίσοι τετράγωνοι σχεδόν χώροι που ανοίγουν προς τη στοά. Οι τεράστιες αυτές αίθουσες είναι πιο λιτές, αλλά εξίσου εντυπωσιακές και το δάπεδό τους καλυπτόταν από επιμελημένο μαρμαροθέτημα, που υπογραμμίζουν και εδώ τη μεγάλη φροντίδα όλων των χώρων του Ανακτόρου, που υπολογίζεται πως συνολικά άφηνε χώρο για 278 κλίνες.

Ο ΕΞΩΣΤΗΣ ΤΟΥ ΑΝΑΚΤΟΡΟΥ: Η καταστραμμένη σήμερα βόρεια πτέρυγα του ανακτόρου της Βεργίνας αποτελείτο από σειρά τετράγωνων αιθουσών, μπροστά από τις οποίες διαμορφωνόταν πάνω στην κατωφέρεια του λόφου μια στενόμακρη ανοικτή βεράντα με χαμηλό προστατευτικό θωράκιο. Η ευρύχωρη βεράντα πρόσφερε στους ενοίκους του κτιρίου μια πανοραμική θέα στην πόλη και σε όλη την περιοχή του κάτω Αλιάκμονα, που αποτελεί μία ακόμη καινοτομία του ανακτόρου των Αιγών.

ΟΙ ΓΥΝΑΙΚΩΝΙΤΕΣ ΤΟΥ ΑΝΑΚΤΟΡΟΥ: Στον όροφο που υπήρχε στην ανατολική και στη δυτική πλευρά βρισκόταν τα διαμερίσματα των γυναικών και οι κοιτώνες. Ιδιαίτερα εντυπωσιακή ήταν η κορινθιακού τύπου κεράμωση των στεγών.

ΤΟ ΘΕΑΤΡΟ: Βρίσκεται 60 μ. στα βόρειά. Λίθινα ήταν μόνο η πρώτη σειρά των εδωλίων, τα αποχετευτικά ρείθρα, οι τοίχοι των παρόδων και τα θεμέλια της σκηνής, ενώ πάνω στην ομαλή κατωφέρεια διαμορφωνόταν το κοίλο από ξύλινα εδώλια και οκτώ λιθόστρωτους διαδρόμους.

ΤΟ ΙΕΡΟ ΤΗΣ ΕΥΚΛΕΙΑΣ: Σε απόσταση περίπου 80 μ. βόρεια του θεάτρου, αποκαλύφθηκαν τα θεμέλια μικρού ναού της Εύκλειας του 4ου και 3ου αιώνα π.Χ. και μνημειακό περισπήλιο. Στο σηκό βρέθηκαν δύο βάσεις αγαλμάτων κι υποδοχές τράπεζας προσφορών. Γύρω από το ναό υπάρχουν επίσης βάσεις αναθηματικών αγαλμάτων, δύο από τις οποίες φέρουν το όνομα της βασίλισσας Ευρυδίκης, της γυναίκας του Αμύντα Γ', μητέρας του Φιλίππου Β', και γιαγιάς του Αλέξανδρου, της οποίας έχει ανακαλυφθεί και άγαλμα.

ΟΙ ΒΑΣΙΛΙΚΟΙ ΤΑΦΟΙ ΤΗΣ ΜΕΓΑΛΗΣ ΤΟΥΜΠΑΣ

Η τεχνητός λόφος που σκέπαζε μερικούς από τους βασιλικούς τάφους των Αιγών είναι γνωστός ως η Μεγάλη Τούμπα. Είχε ύψος 13 μ. και διάμετρο 100 μ. Αυτή η τούμπα είχε δημιουργηθεί για να προστατεύει τα ταφικά μνημεία. Ο μεγάλος τεχνητός λόφος σκέπασε τους τάφους και τις μικρές τούμπες 60 χρόνια μετά τη δημιουργία τους. Η ανακάλυψη των βασιλικών τάφων στη Μεγάλη Τούμπα, πρόσφερε μερικά από τα πιο σπουδαία αρχαιολογικά ευρήματα για τη μελέτη της ιστορίας της Μακεδονίας.

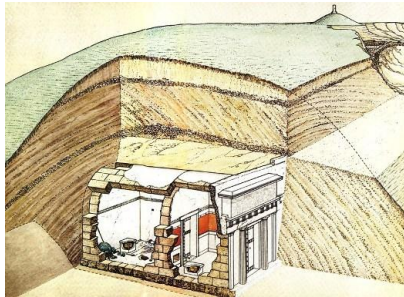
ΟΙ ΜΑΚΕΔΟΝΙΚΟΙ ΤΑΦΟΙ: Οι μακεδονικοί τάφοι, που σχηματίζουν μία ιδιαίτερη κατηγορία υπόγειων θαλαμοειδών οικοδομημάτων, συναντώνται κυρίως στη Μακεδονία. Κύριο χαρακτηριστικό τους είναι η καμαρωτή οροφή. Αποτελούνται από έναν ευρύχωρο νεκρικό θάλαμο τετράγωνο ή ορθογώνιο στην κάτοψη. Πολλές φορές έχουν και προθάλαμο που επικοινωνεί με τον κυρίως νεκρικό χώρο με θυραίο άνοιγμα. Η είσοδος βρίσκεται στην

πρόσοψη και πλαισιώνεται συχνά από παραστάδες και υπέρθυρο. Όταν υπάρχουν θυρόφυλλα, είναι ξύλινα ή μαρμάρινα σε απομίμηση ξύλινων. Η πρόσοψη είναι συνήθως απλή.

Η ΔΙΑΚΟΣΜΗΣΗ: Οι μακεδονικοί τάφοι έφεραν πλούσια διακόσμηση με φυτικά μοτίβα, ζωφόρους με σκηνές κυνηγιού, μετόπες και μετακίονια με πολεμιστές, κοσμούσαν τις ιωνικές ή δωρικές προσόψεις των τάφων. Πολλές φορές υπήρχε γραπτός διάκοσμος και στους εσωτερικούς τοίχους: αρματοδρομίες, σκηνές μάχης, έντονα κινημένες μορφές καθώς και φυτικά μοτίβα και άψυχα αντικείμενα. Ακόμη, στο θάλαμο, όπως και στον προθάλαμο, τοποθετούσαν λίθινες κλίνες σε απομίμηση συμποσιακών, θρόνους, μαρμάρινες σαρκοφάγους με τις λάρνακες των οστών των νεκρών.

ΤΑΦΙΚΑ ΕΘΙΜΑ ΚΑΙ ΚΤΕΡΙΣΜΑΤΑ: Ο τρόπος ταφής ήταν θέμα προσωπικής επιλογής κι οικονομικών δυνατοτήτων. Ο ενταφιασμός χρησιμοποιείτο παράλληλα με την καύση του σώματος. Μέσα στον τάφο τοποθετούσαν αντικείμενα που χρησιμοποιούσε στη ζωή του ο νεκρός: όπλα και συμποσιακά σκεύη για τους άντρες και κοσμήματα για τις γυναίκες. Ειδώλια και λατρευτικά σκεύη ήταν οι προσφορές των οικείων για τη μεταθανάτια ζωή.

ΤΟΠΟΓΡΑΦΙΑ: Οι «μακεδονικοί» τάφοι που έχουν αποκαλυφθεί ως τώρα είναι 70 συνολικά. Από αυτούς οι 62 βρίσκονται στην περιοχή της Αρχαίας Μακεδονίας. Το

μεγαλύτερο ποσοστό τους το συναντούμε στο χώρο της «Κάτω Μακεδονίας» δηλαδή της σημερινής κεντρικής Μακεδονίας. Σε δύο κυρίως θέσεις έχουν αποκαλυφθεί ως τώρα οι περισσότεροι και πιο επιβλητικοί «μακεδονικοί» τάφοι: στη Βεργίνα 11 και στα Λευκάδια 7. Στην περιοχή της Πέλλας έχει επιστημανθεί μόνον ένας μακεδονικός τάφος ως τώρα, σε απόσταση 7 χλμ. από την πόλη.

Ο ΤΑΦΟΣ ΤΟΥ ΦΙΛΙΠΠΟΥ Β'

Είναι ένας μεγάλος, διθάλαμος μακεδονικός τάφος, που η πρόσοψή του θυμίζει ναό. Ένας μακρύς κατηφορικός δρόμος οδηγεί στην είσοδο του τάφου. Δύο τοίχοι από ωμούς πλίνθους επιχρισμένοι με αδρό κονίαμα συγκρατούσαν στο σημείο αυτό τα χώματα στις πλευρές του σκάμματος του δρόμου και διαμόρφωναν το χώρο που θυμίζει αυλή. Με ωμούς πλίνθους και αδρό κονίαμα είναι κατασκευασμένο και το στηθαίο που βρίσκεται πίσω από την πρόσοψη του τάφου.

Όλος ο τάφος κατασκευάστηκε από πωρόλιθο, εκτός από τις δύο πόρτες και τα περιθύρα που είναι μαρμάρινα. Λευκά κονιάματα πολύ καλής ποιότητας που δίνουν την εντύπωση μαρμάρου καλύπτουν την πρόσοψη. Τα τρίγλυφα και οι ταινίες του διαζώματος διατηρούν το λαμπρό βαθυγάλαζο και το ζωηρό κόκκινο χρώμα τους. Κόκκινο και γαλάζιο, γκρι και λευκό έχουν χρησιμοποιηθεί για τη διακόσμηση των κυματίων.

Ο τάφος είχε δύο χώρους, τον κυρίως θάλαμο και τον βαθύ προθάλαμο, που στον καθένα τους υπήρχε μία μαρμάρινη θήκη. Στη θήκη του θαλάμου βρισκόταν η χρυσή λάρνακα με τα οστά του νεκρού βασιλιά, ενώ σε εκείνη του προθαλάμου η χρυσή λάρνακα με τα οστά της συζύγου του.

Επάνω από τις θήκες ήταν στημένα τα ψηλά, ξύλινα ανάκλιτρα με την πλούσια χρυσελεφάντινη διακόσμηση που διαλύθηκαν και τα υπολείμματα τους βρέθηκαν σκορπισμένα στο δάπεδο.

Μπροστά στο ανάκλιτρο του θαλάμου, πάνω σε ξύλινο τραπέζι, ήταν τοποθετημένα τα ασημένια σκεύη για το συμπόσιο, που, όταν έλιωσαν τα ξύλα, κατρακύλησαν προς τα βόρεια, όπου βρέθηκαν και τα χάλκινα σκεύη των ιερών σπονδών, αλλά και τα πήλινα σκεύη που ήταν απαραίτητα για την ταφική τελετουργία. Στην άλλη πλευρά, στη ΝΔ γωνία, είχαν αποθέσει όλη τη χάλκινη οικοσκευή που χρησιμοποιήθηκε για το λουτρό του νεκρού, αλλά και τη λαμπρή χρυσοποίκιλη πανοπλία του.

Η αποκάλυψη το 1977 του μεγάλου ασύλητου μακεδονικού τάφου αποτέλεσε πολύ σημαντικό γεγονός, αφού ο νεκρός του τάφου δεν ήταν άλλος από τον βασιλιά Φίλιππο Β', που είχε δολοφονηθεί στις Αιγές. Ο νεκρός θάφτηκε βιαστικά στο μεγάλο τάφο μαζί με τα πλούσια δώρα του. Από τα ευρήματα στον τάφο του Φιλίππου ξεχωρίζουν η τοιχογραφία με τη σκηνή κυνηγιού, το χρυσό στεφάνι του νεκρού, η χρυσελεφάντινη κλίνη και η χρυσή λάρνακα όπου βρίσκονταν τα οστά του βασιλιά.

Ο ΤΑΦΟΣ ΤΗΣ ΠΕΡΣΕΦΟΝΗΣ

Ο κιβωτιόσχημος αυτός τάφος με διαστάσεις 3Χ4,5 μ., χτισμένος με ιδιαίτερη προσοχή από μεγάλους πώρινους γωνιόλιθους, είναι ένα από τα μεγαλύτερα μνημεία του είδους του που έχουν βρεθεί. Ο τάφος είχε συληθεί πιθανότατα από τους Γαλάτες που λεηλάτησαν τη βασιλική νεκρόπολη των Αιγών. Χρονολογείται γύρω στο 350 π.Χ. Το μνημείο ανήκε σε νεαρή γυναίκα, περίπου 25 ετών, που πρέπει να πέθανε στη γέννα και θάφτηκε εδώ με το βρέφος της. Η γειτνίαση του τάφου της με εκείνον του Φιλίππου Β' δείχνει ότι η γυναίκα αυτή θα πρέπει να ήταν μια από τις 7 συζύγους του βασιλιά, πιθανότατα η Νικησίπολη από τις Φερέες, η μητέρα της Θεσσαλονίκης.

Ο ΤΑΦΟΣ ΤΟΥ ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΥ Δ'

30 περίπου χρόνια μετά την ταφή του Φιλίππου, δίπλα στον τάφο του κατασκευάστηκε ένας άλλος μικρότερος για να δεχτεί τα οστά ενός άλλου μέλους της βασιλικής οικογένειας, ενός νεαρού έφηβου 13-15 χρονών. Τα στοιχεία αυτά οδηγούν στην ταύτιση του νεαρού νεκρού με τον Αλέξανδρο Δ', το γιο του Μ. Αλέξανδρου και της Ρωξάνης, που ενώ ήταν αιχμάλωτος στην Αμφίπολη δολοφονήθηκε μαζί με τη μητέρα του από τον Κάσσανδρο.

Ο τάφος του εφήβου είναι διθάλαμος και έχει πιο απλή πρόσοψη, επειδή λείπουν οι ημικίονες. Η μαρμάρινη πόρτα πλαισιώνεται από δύο παραστάδες, που στηρίζουν το δωρικό επιστύλιο και τη χαρακτηριστική δωρική ζωφόρο με τα βαθυγάλαζα τρίγλυφα και τις λευκές ακόσμητες μετόπες. Στους τοίχους της πρόσοψης, ανάμεσα στην πόρτα και στις παραστάδες υπάρχουν δύο κυκλικά εξάρματα που δίνουν την εντύπωση κρεμασμένων ασπίδων.

Στο εσωτερικό του τάφου οι τοίχοι ήταν καλυμμένοι με καλής ποιότητας κονιάματα με λευκά επιχρίσματα. Το θέμα της παράστασης, που ταιριάζει πολύ καλά στη μορφή της επιφάνειας που έπρεπε να καλυφθεί, είναι μια αρματοδρομία. Πάνω σε βαθυγάλαζο φόντο κινούνται 21 κόκκινα άρματα που τα σέρνουν λευκά άλογα και τα οδηγούν νεαροί ηνίοχοι.

ΟΙ ΒΑΣΙΛΙΚΟΙ ΤΑΦΟΙ ΣΤΑ ΒΔ ΤΗΣ ΠΟΛΗΣ

Βόρεια του ανακτόρου προς την πεδιάδα, στις παρυφές της αρχαίας πόλης των Αιγών και κοντά στα ακραία σπίτια του χωριού της Βεργίνας έχουν αποκαλυφθεί δύο μνημειώδεις μακεδονικοί τάφοι: ο λεγόμενος «τάφος του Ρωμαίου» ιωνικός, ναόσχημος, των αρχών του 3ου αιώνα π.Χ., και ο «τάφος της Ευρυδίκης», που πιθανότατα ανήκει στη μητέρα του Φιλίππου Β' και χρονολογείται γύρω στο 340 π.Χ. Επίσης, τρεις κιβωτιόσχημοι του 5ου και 4ου αιώνα π.Χ. και 4 λακκοειδείς της Υστεροαρχαϊκής εποχής.

Η ΑΚΡΟΠΟΛΗ ΚΑΙ ΤΟ ΤΕΙΧΟΣ ΤΗΣ ΠΟΛΗΣ

Η ακρόπολη βρίσκεται στα νότια του οικισμού σε έναν απόκρημνο λόφο. Το εντυπωσιακό τείχος, που ενίσχυε τη φυσικά οχυρή θέση της αρχαίας πόλης, εκτείνεται και προς τα ανατολικά. Η αρχαία πόλη ήταν χτισμένη σε πλατώματα, ακολουθώντας την έντονη φυσική κλίση του εδάφους. Από την Ακρόπολη έχουν ανασκαφεί τμήματα του περιβόλου και του εσωτερικού (οικίες της ελληνιστικής εποχής). Η οχύρωση των Αιγών χρονολογείται στα πρώιμα ελληνιστικά χρόνια (τέλος 4ου αρχές 3ου αιώνα π.Χ.).

Το φράγμα του Αλιάκμονα κοντά στη Βέροια

Σε μικρή απόσταση από τη Βέροια βρίσκεται το φράγμα του Αλιιάκμονα. Ο Αλιιάκμονας είναι το μεγαλύτερο σε μήκος ποτάμι της Ελλάδας (περίπου 322 χλμ.) και πηγάζει εντός των ελληνικών συνόρων. Έτσι, σε απόσταση περίπου 5 χλμ. από τη Βεργίνα, θα συναντήσετε την γέφυρα πάνω από τον Αλιιάκμονα. Το τοπίο στο φράγμα είναι πολύ όμορφο, με την όμορφη αντίθεση του γαλάζιου του ποταμού με το πράσινο της γύρω περιοχής. Στις δύο όχθες του ποταμού, εκατέρωθεν της γέφυρας, υπάρχουν σημεία για να σταματήσετε.

Ο **Αλιιάκμονας** - Αλιιάκμων είναι ποταμός στη Δυτική και Κεντρική Μακεδονία. Το όνομα Αλιιάκμων είναι σύνθετο και προέρχεται από το άλς (άλας, θάλασσα) και από το άκμων (αμόνι). Σύμφωνα με την Μυθολογία ο Αλιιάκμων ήταν ποτάμιος θεός. Μια άλλη εκδοχή λέει πως το όνομα βγαίνει από τις δύο λέξεις Αλιά (αλιεία) άκμο(ω)ν(ας) (ακμαζει). Μια αρχαία παράδοση λέει ότι όσα πρόβατα έπιναν νερό από τον Αλιιάκμονα άλλαζαν χρώμα και γίνονταν λευκά, και επιβεβαιώνεται από μια καταγραφή του Λατίνου συγγραφέα Πλίνιου (23-79 μ.Χ.), που μεταφρασμένη από τα λατινικά, λέει: "Ωσαύτως εν Μακεδονία, όσοι θέλουσι να έχωσι πρόβατα λευκά άγουσιν εις τον Αλιιάκμονα, όσοι δε μέλανα εις τον Αξιόν". Οι Τούρκοι τον έλεγαν Ιντζέ-καρά (ψηλός και μαύρος) και οι Σλάβοι Μπίστριτσα

Το Δέλτα

Φτάνει τα 40.000 στρέμματα, έκταση κατά πολύ μικρότερη σε σύγκριση με το Δέλτα του Αξιού (220.000 στρέμματα). Αιτία το μεγάλο φράγμα που κατασκευάστηκε και κατακρατεί ένα μεγάλο μέρος των φερτών υλών. Αποτέλεσμα αυτού είναι να μειωθούν σημαντικά οι προσχώσεις και κατά την περίοδο του καλοκαιριού, που τα νερά είναι λιγοστά, η θάλασσα εισχωρεί και κατακλύζει ένα μεγάλο μέρος της κοίτης του ποταμού.

ΝΑΟΥΣΑ

Στους πρόποδες του ανατολικού Βερμίου, είναι κτισμένη η Νάουσα, δεσπόζοντας απ' ένα μέσο υψόμετρο 330 μ. απ' τη θάλασσα σ' ολόκληρο τον εύφορο κάμπο της Ημαθίας, που εκτείνεται μέχρι την Θεσσαλονίκη. Προς τα δυτικά, ο ορίζοντας περιγράφεται από καταπράσινα βουνά και λόφους.

Το όρος Βέρμιο έχει τις βόρειες και ανατολικές πλαγιές του καλυμμένες από δάση με κωνοφόρα και οξιές κυρίως, ενώ οι δυτικές πλαγιές του είναι σχεδόν γυμνές. Τα άφθονα νερά του σχηματίζουν μεγάλους και μικρούς καταρράκτες, οι οποίοι χρησιμοποιήθηκαν και χρησιμοποιούνται ακόμη ως κινητήρια δύναμη για τη βιομηχανία, από τον 19ο αιώνα ακόμη. Ειδικότερα για τη Νάουσα, το πιο σπουδαίο ποτάμι είναι η Αράπιτσα, που έχει τις πηγές του σ' έναν καταπληκτικής ομορφιάς χώρο κοντά στην πόλη, στο άλσος του Αγίου Νικολάου. Κυλώντας προς τα χαμηλότερα επίπεδα, διασχίζει την πόλη, χωρίζοντάς την σε δύο άνισα μέρη, ενώ διαδοχικοί καταρράκτες, μικρότερου ή μεγαλύτερου ύψους, σχηματίζονται σε όλη τη διαδρομή του μέχρι την πεδιάδα. Σήμερα η Νάουσα έχει πληθυσμό που φτάνει τους 23.000 κατοίκους.

Ο Άγιος Νικόλαος της Νάουσας

Το άλσος του Αγίου Νικολάου, (ή απλά ο Άγιος Νικόλας για τους Ναουσαίους), είναι μάλλον το πιο φημισμένο αξιοθέατο της Νάουσας. Βρίσκεται σε απόσταση 2 περίπου χλμ από τη Νάουσα και η πρόσβαση είναι εύκολη, είτε με Ι.Χ., είτε με αστικό λεωφορείο ή ταξί.

Πρόκειται για μία καταπράσινη έκταση με μεγάλα πλατάνια, την οποία διασχίζει το ποτάμι της Νάουσας, η Αράπιτσα. Είναι ένας τόπος που προσφέρεται για χαλάρωση και ηρεμία αλλά και ποικίλες δραστηριότητες.

Ο χώρος της Θυσίας των γυναικών της Νάουσας το 1822

Το 1822 στο ολοκαύτωμα της Νάουσας, αρκετές γυναίκες της πόλης προτιμούν να πέσουν μαζί με τα παιδιά τους στο ποτάμι της Αράπιτσας, παρά να πέσουν στα χέρια των Τούρκων.

Όπως αναφέρει και η επιγραφή που υπάρχει στον χώρο του μνημείου: Διαβάτη, στάσου με ευλάβεια στη μνήμη των νεκρών. Μέσα στο βράσθρο που ξανοίγεται μπροστά σου, βρήκαν ένδοξο και ηρωικό θάνατο οι γυναίκες και τα παιδιά της Νάουσας, για την ελευθερία και την ανεξαρτησία του Ελληνικού έθνους, στις 22 Απριλίου 1822.

ΈΔΕΣΣΑ: Η ΠΟΛΗ ΤΟΥ ΝΕΡΟΥ

Η Έδεσσα ήταν μία από τις σημαντικότερες πόλεις της αρχαίας Μακεδονίας και υπήρξε ακόμη και στα χρόνια της τουρκοκρατίας, σημαντικό αστικό και διοικητικό κέντρο.

Η ευημερία της πόλης δέχθηκε ανεπανόρθωτο πλήγμα κατά τη δεκαετία του '40, με τη γερμανική κατοχή και τον εμφύλιο που ακολούθησε. Η εμφάνιση των συνθετικών υφασμάτων που ήρθαν από την Αμερική, επέφερε σκληρό ανταγωνιστικό κτύπημα στις ελληνικές κλωστούφαντουργίες και ο εξηλεκτρισμός της χώρας αφαίρεσε από τις βιομηχανίες της Έδεσσας το συγκριτικό πλεονέκτημα των υδατοπτώσεων. Επιπλέον, το τεράστιο ρεύμα αστυφιλίας της δεκαετίας του '50 και του '60, κατέστησε πολύ πιο επικερδή την εγκατάσταση των βιομηχανιών στα δυο μεγάλα αστικά κέντρα της, όπου είχε συσσωρευτεί το 50% του πληθυσμού της χώρας.

Στις αρχές του 21ου αιώνα, τα παλιά εργοστάσια της Έδεσσας γκρεμίστηκαν ή μετατράπηκαν σε χώρους εστίασης (Καναβουργείο) και οι μικρές μονοκατοικίες με τους ανθισμένους κήπους δίπλα στα ποταμάκια έδωσαν τη θέση τους σε πολυκατοικίες.

Οι περίφημοι καταρράκτες και τα πολυάριθμα κανάλια που την διασχίζουν, αλλά και οι μικρές γέφυρες, τα πάρκα της (Κιουπρί, Καταρρακτών, Μεγάλου Αλεξάνδρου, 25ης Μαρτίου) και οι δενδροφυτεμένοι δρόμοι, είναι στοιχεία που καθιστούν την Έδεσσα μοναδική πόλη.

Λίγες πόλεις της Ελλάδας είναι προικισμένες με τόσο πολλές φυσικές ομορφιές και τοπία, όσο η Έδεσσα. Χτισμένη στους πρόποδες του όρους Βέρμιο, με καταπληκτική θέα στον κάμπο, με άφθονα νερά και πλούσια βλάστηση, αλλά και με μεγάλη ιστορική κληρονομιά, είναι ιδανική για αποδράσεις που θα σας κάνουν να ξεχάσετε την καθημερινότητα και το άγχος.

Τα δάση του Βόρα κατηφορίζουν μέχρι την πόλη, ενώ ποτάμια διασχίζουν κάθε της γειτονιά και οι διάσημοι καταρράκτες της, αποτελούν ένα εντυπωσιακό θέαμα για μικρούς και μεγάλους.

Η Έδεσσα βρίσκεται στην κεντρική Μακεδονία και είναι πρωτεύουσα της ομώνυμης επαρχίας και του Νομού Πέλλας με πληθυσμό 18.253 κατοίκους.

Οι καταρράκτες, το πάρκο και η περιοχή των Μύλων

Η πόλη είναι διάσημη για τους καταρράκτες της που σχηματίζονται από τον ποταμό Έδεσσαίο ή Βόδα, ο οποίος ρέει μέσα από την πόλη. Πρόκειται για τους μεγαλύτερους στην Ελλάδα. Παλαιότερα, οι καταρράκτες ήταν 6-7, αλλά σήμερα απομένουν 2 μεγάλοι και ορισμένοι μικρότεροι.

Οι καταρράκτες περιβάλλονται από ένα καταπράσινο πάρκο με αιωνόβια πλατάνια, η διαμόρφωση του οποίου οφείλεται στις γερμανικές δυνάμεις κατοχής. Θαυμάστε τον μεγάλο Καταρράκτη «Κάρανο» με το νερό να πέφτει από ύψος 70 περίπου μέτρων και τον διπλό καταρράκτη.